

Анотація дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти

«Медсестринство в стоматології»

Освітній рівень – бакалавр

Спеціальність – 223 Медсестринство

Освітня програма – Сестринська справа

Викладач (і) – Назар С.Л.

Кількість кредитів ECTS	Курс	Семестр	Лекції, год	Практичні, год	СРС, год	Форма контролю
3	II	IV	16	26	48	залік

1. Мета опанування дисципліни в контексті підготовки фахівців сестер медичних з стоматології

Метою дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти базових теоретичних основ, оволодіння практичними навичками з надання стоматологічної допомоги населенню при роботі в закладах охорони здоров'я стоматологічного профілю.

Завдання вивчення дисципліни:

1. формування практичних навичок та професійних умінь сестри медичної бакалавра при роботі у стоматологічних закладах охорони здоров'я;
2. ознайомлення з організацією роботи стоматологічних кабінетів різного профілю та функціональними обов'язками медичної сестри відповідно до кваліфікаційної характеристики;
3. оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками щодо алгоритму збирання анамнезу і обстеження пацієнтів стоматологічного профілю;
4. ведення медичної документації згідно з даними обстеження;
5. вивчення питань асептики й антисептики, загальних питань по невідкладних станах;
6. вивчення основних стоматологічних захворювань та їх профілактика;
7. складання раціону харчування для вагітних, дітей і дорослих;
8. навчання гігієни ротової порожнини та догляду за різними конструкціями незнімних і знімних протезів, ортодонтичних та щелепно-лицевих апаратів;
9. проведення розподілу населення на диспансерні групи, оцінка результатів диспансеризації.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення діапазону спеціальних знань із усіх розділів стоматології (стоматології терапевтичної, стоматології хірургічної, стоматології дитячого віку, стоматології ортопедичної, ортодонтії), профілактичних заходів для попередження виникнення стоматологічних захворювань, функціональних обов'язків сестри медичної (бакалавра) при роботі у сфері стоматології.

2. В результаті вивчення дисципліни студент буде:

знати:

- організацію та структуру стоматологічної служби;
- організацію роботи стоматологічних закладів охорони здоров'я різних форм власності із забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму;
- нормативно-правові документи із санітарно-протиепідемічного режиму в стоматології;
- організацію стоматологічної допомоги дорослому і дитячому населенню;
- права, обов'язки та відповідальність медичної сестри, старшої медичної сестри, головної медичної сестри закладу охорони здоров'я стоматологічного профілю;
- режим дезінфекції та стерилізації в стоматологічному відділенні (кабінеті);
- систему інфекційного контролю, інфекційної безпеки пацієнтів і персоналу в стоматології;
- методи і прийоми проведення дезінфекційних заходів;
- етапи обробки медичного інструментарію, обладнання;
- контроль якості дезінфекції, передстерилізаційного очищення, стерилізації; методи знезараження рук;
- заходи безпеки під час роботи з дезінфікуючими засобами;
- засоби індивідуального захисту від гострих вірусних захворювань та особливо небезпечних інфекцій;
- умови надання стоматологічної допомоги в карантинних умовах;
- санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в стоматологічному кабінеті;
- правила безпеки під час роботи зі стоматологічним обладнанням;
- правила оформлення медичної документації;
- алгоритми надання першої медичної допомоги в разі випадкових отруєнь дезінфікуючими засобами; шляхи передачі соціально небезпечних та інфекційних захворювань, їх профілактику;
- гігієнічні заходи під час догляду за шкірою та слизовими оболонками;
- правила прийому стоматологічних пацієнтів;
- основні інструменти, обладнання та матеріали в стоматології, призначення стоматологічного інструментарію та комплектування наборів за видами надання допомоги;
- симптоматику поширених стоматологічних захворювань, принципи їх лікування;
- роль сестри медичної бакалавра при збиранні анамнезу, обстеженні пацієнтів;
- особливості догляду за стоматологічними хворими щелепно-лицевої ділянки;
- надання невідкладної медичної допомоги пацієнтам стоматологічного профілю;
- новітні методики діагностики стоматологічних захворювань;
- етіологію, клінічну картину та профілактику карієсу, пульпіту, перидотиту;
- некаріозні захворювання твердих тканин зубів та методи профілактики;
- захворювання пародонта та слизової оболонки ротової порожнини;
- основні запальні захворювання щелепово-лицевої ділянки;
- принципи лікування дефектів зубних рядів та зубо-щелепних аномалій;
- методи гігієнічного навчання та виховання населення;
- епідеміологію стоматологічних захворювань;

- роль факторів зовнішнього середовища, харчування, антенатальної перенесеної і супутньої патології в профілактиці основних стоматологічних захворювань;
- сучасні аспекти профілактики стоматологічних захворювань;
- засоби і методи індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота;
- класифікацію зубних відкладень, їх значення в розвитку стоматологічних захворювань;
- основні гігієнічні індекси для оцінки стану ротової порожнини;
- основні принципи диспансерного нагляду та спостереження населення;
- психологічні основи спілкування з пацієнтами стоматологічного профілю;
- техніку безпеки в галузі;
- сучасну літературу за фахом.

вміти:

- керуватись чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я,
- надавати стоматологічну допомогу дорослому та дитячому населенню в межах посадових обов'язків;
- брати участь у лікувально-діагностичному процесі;
- виконувати призначення лікаря-стоматолога;
- асистувати лікарю під час проведення стоматологічних втручань;
- надавати невідкладну долікарську допомогу;
- комплектувати набори стоматологічного інструментарію;
- готувати пломбувальний та зліпочний матеріал;
- проводити обробку порожнини рота;
- вести медичну документацію;
- проводити контроль за якістю, збереженням, правильним застосуванням стоматологічного обладнання, інструментарію, матеріалами для лікування різних нозологічних захворювань;
- забезпечувати та контролювати санітарно-гігієнічний стан стоматологічного кабінету (клініки);
- контролювати правильність і регулярність ведення журналів обліку;
- контролювати якість стерилізації та дотримання правил зберігання стерильних інструментів і матеріалів;
- перевіряти терміни зберігання витратних матеріалів;
- складати плани-заявки на медикаменти, стоматологічні матеріали, м'який і твердий інвентар;
- дотримуватись вимог щодо забезпечення прав пацієнтів;
- проводити знезараження рук до виконання маніпуляцій;
- організувати правильне використання й зберігання дезінфектантів у стоматологічному кабінеті (закладі);
- проводити обробку стоматологічного обладнання, інструментарію;
- здійснювати заходи контролю якості дезінфекції, передстерилізаційного очищення, стерилізації інструментарію й перев'язувального матеріалу;
- проводити утилізацію разових медичних інструментів;
- здійснювати заходи із обробки використаного перев'язувального матеріалу;

- дотримуватись запобіжних заходів і техніки безпеки під час роботи з дезінфікуючими засобами;
- надавати першу медичну допомогу в разі отруєння дезінфікуючими засобами;
- проводити обстеження ротової порожнини, заповнювати медичну документацію згідно з даними обстеження;
- проводити диференціальну діагностику основних стоматологічних захворювань;
- готувати для роботи необхідні інструменти, матеріали;
- накривати стерильний стіл;
- проводити догляд за пацієнтами після оперативних втручань;
- оформляти документально ортопедичні та ортодонтичні роботи;
- вести звітну та фінансову документацію;
- складати раціони харчування для вагітних, дітей і дорослих;
- контролювати гігієнічний стан порожнини рота;
- визначати основні гігієнічні та діагностичні індекси;
- демонструвати техніку чищення зубів, вибираючи необхідну зубну пасту;
- проводити контроль ефективності методів індивідуальної гігієни за допомогою гігієнічних індексів;
- рекомендувати медикаментозні засоби для загальної (ендогенної) профілактики карієсу;
- застосовувати фтористі пасти, гелі, фторлаки;
- проводити комплекс вправ міогімнастики з метою профілактики зубо-щелепних аномалій та деформацій;
- навчати гігієні ротової порожнини та догляду за різними конструкціями незнімних і знімних протезів, ортодонтичних та щелепно-лицевих апаратів;
- проводити диспансеризацію груп населення, оцінювати його результати.
- надавати пацієнтам роз'яснення й рекомендації щодо підготовки до різних видів додаткових методів клінічного обстеження;
- проводити роз'яснювальну роботу, бесіди з родичами пацієнтів і їх супроводжуваними особами;
- допомагати лікарям та адміністрації медичного закладу в проведенні обліку й аналізу результатів роботи окремих структурно-функціональних підрозділів та всього закладу в цілому;
- брати участь у плануванні та проведенні санітарно-просвітницької роботи;
- вести облікову документацію щодо прийому пацієнтів, а також проведення занять і бесід з профілактики стоматологічних захворювань;
- дотримуватись медичної етики та деонтології;
- володіти принципами психологічної підготовки пацієнтів до стоматологічного прийому;
- виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці та навколишнього середовища;
- дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного виконання роботи.

3. Перелік компетенцій, яких набуде студент після опанування даної дисципліни:

загальні:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- ✚ здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ✚ здатність працювати, як автономно, так і в команді;
- ✚ здатність оцінювати та забезпечувати якість надання стоматологічної допомоги;
- ✚ здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ✚ здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ✚ вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ✚ здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ✚ базові уявлення про стоматологічні захворювання та їх профілактику, методи індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота, що сприятимуть умінню їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;
- ✚ базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загально-професійних дисциплін;
- ✚ здатність бути критичним і самокритичним;
- ✚ здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ✚ навички здійснення безпечної діяльності.

спеціальні (фахові, предметні):

- ✚ оволодіння функціональними обов'язками медичної сестри (бакалавра) в роботі закладів охорони здоров'я стоматологічного спрямування;
- ✚ основні правила оформлення, ведення та контролю медичної звітної документації;
- ✚ основні маніпуляції по догляду за пацієнтами стоматологічного профілю;
- ✚ оволодіння принципами надання невідкладної допомоги пацієнтам стоматологічного профілю;
- ✚ загальні принципи техніки чищення зубів, вибираючи методи індивідуальної та професійної гігієни;
- ✚ основні принципи гігієни ротової порожнини та догляду за різними конструкціями незнімних і знімних протезів, ортодонтичних та щелепно-лицевих апаратів;

4. Сфера реалізації набутих знань і вмінь у майбутній професії

Набуті в результаті вивчення дисципліни знання і вміння необхідні у повсякденній роботі на посадах медичних сестер бакалаврів відповідно кваліфікаційних характеристик при роботі у стоматологічних закладах охорони здоров'я населення різних форм власності. Вивчення дисципліни дозволить застосовувати професійні знання при виконанні професійних обов'язків.

Зміст дисципліни розкривається у наступних лекційних темах:

1. Організація стоматологічної допомоги.
2. Санітарно-протиепідемічний режим в стоматологічних закладах охорони здоров'я.
3. Захворювання твердих тканин зубів та їх ускладнення. Кабінет терапевтичної стоматології.
4. Захворювання пародонту та слизової оболонки порожнини рота. Пародонтологічний кабінет.
5. Запальні одонтогенні захворювання щелепно-лицевої ділянки. Кабінет хірургічної стоматології.
6. Види заміщень дефектів твердих тканин зуба та зубних рядів ортопедичними конструкціями. Кабінет ортопедичної стоматології та ортодонтії.
7. Невідкладна допомога в стоматології.

8. Профілактика основних стоматологічних захворювань. Психологічні аспекти спілкування з пацієнтами.

Зміст дисципліни розкривається у наступних практичних темах:

1. Інфекційна безпека та інфекційний контроль в стоматології.
2. Обов'язки сестри медичної (бакалавра) в кабінетах терапевтичної (дитячої) стоматології.
3. Обов'язки сестри медичної (бакалавра) пародонтологічного кабінету.
4. Обов'язки сестри медичної (бакалавра) в кабінетах хірургічної стоматології.
5. Обов'язки сестри медичної (бакалавра) у відділенні ортопедичної стоматології (ортодонтії).
6. Участь сестри медичної (бакалавра) у проведенні профілактичних заходів виникнення стоматологічних захворювань.
7. Модульний контроль 1. Медсестринство в стоматології.

Література

1. Медсестринство в стоматології: навч. посіб. / І.П. Мазур, П61 Л.О. Щербак, С.В. Хлебас та ін.; за ред. І.П. Мазур. — К.: ВСВ «Медицина», 2017. — 160 с.
2. Сестринство в стоматології / під заг. ред. проф Короля М.Д. — Полтава, 2019.
3. Зуботехнічне матеріалознавство /За ред. професора Фліса П.С. — К.:Здоров'я, 2004. — 332 с.
4. Галузевий медико-економічний стандарт надання стоматологічної допомоги на I, II та III рівнях. Амбулаторна допомога. — Одеса, 2000 — 120 с.
5. Основи стоматології: підручник / В.О.Маланчук, А.В.Борисенко, Л.В.Харків та ін.; за ред. В.О.Маланчука. — К.: Медицина, 2009. — 592 с.
6. Санітарно-протиепідемічний режим у лікувально-профілактичному закладі. Дезинфекція і стерилізація // У кн.: Сестринська справа: Підручник / Г.Л.Апанасенко, С.А.Богуш, Н.М.Тросцінська та ін. /За ред. М.Г. Шевчука. — К.: Здоров'я. -1994. -496 с.
7. Синяк К.М., Гирін В.М. Асептика та антисептика в амбулаторних і стаціонарних стоматологічних закладах. — Харків-Полтава-Одеса: Торнадо, 2006. -114 с.
8. Кухта С.Й. Терапевтична стоматологія: Тлумачний словник. - Львів, 1995. —235 с.
9. Терапевтична стоматологія дитячого віку під видавництвом проф.. Л. А. Хоменко. — Київ: Книга плюс, 2007. — 815 с.
10. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці /М.А. Гуменецький, М.М. Рожко, О.Е. Завадка. - [Том 1]. — Львів, 2000. — 233 с.
11. Пропедевтика ортопедичної стоматології /За ред. професора Короля М.Д. — Вінниця: Нова книга, 2005. — 240 с.
12. Рибалов О.В., Саяпіна Л.М. Медична документація у практиці хірурга-стоматолога та її оформлення //Навчально-методичний посібник для студентів стоматол.ф-ту, субординаторів, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів.— Полтава, "АСМІ", 2004. — 119 с.
13. Рожко М.М., Неспрядько В.П. Зубопротезна техніка. — К.: Книга плюс, 2006. — 543 с. 64.
14. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. — Т. 1 / В. О. Маланчук, О. С. Воловар, І. Ю. Гарляускайте та ін. — К.: ЛОГОС, 2011.
15. Заяць Т.І., Жуковська Л.О. Профілактика стоматологічних захворювань. Навчальний посібник. В. Новий світ — 2000. Львів — 2011.
16. Смоляр Н.І., Гуменюк О.М., Кравець Т.П., Безвужко Е.В., Гуменюк В.В., Єфремова О.В. Профілактика стоматологічних захворювань: навч. посібник. —Львів: «Магнолія 2006», 2011. - 368 с.
17. Хоменко Л. О. Варіант оптимізації підбору зубної пасти / Л.О.Хоменко, О. Л. Ковнацький // Матеріали III(X) з'їзду Асоціації стоматологів України. — Полтава, 2008. - С.166.
18. Галапац Н.Б. Значення етико-деонтологічних аспектів в управлінні якістю роботи медсестринської служби // Медсестринство. — 2015. — N — С. 44-48.
19. Галушко О. Невідкладна допомога: компетенції медичної сестри // Журнал головної медичної сестри. — 2016. — N 12. — С. 58-65.